

Norsk Rockforbund
Postboks 4753 Sofienberg
0506 OSLO

Helsedirektoratet
Postboks 700 St. Olavs plass
0130 Oslo

20. mai 2010

HØRINGSVAR - Veileder for vurdering av lydnivå for å forebygge helseskader ved bruk av musikkanlegg

Vi viser til høringsbrev datert 06.04.10 og gir med dette følgende tilbakemeldinger.

Norsk Rockforbund er konsertarrangørens interesseorganisasjon og hadde per 31.12. 2009 232 medlemmer: Festivaler, rockeklubber, spillesteder, bluesklubber, studentsamfunn og rockeverksteder. Vår visjon er: Gode konsertopplevelser til alle! Norsk Rockforbund har tre kjerneområder: Interessepolitikk, kompetansehevende tiltak og arrangørutvikling, samt medlemsservice. Dette omfatter arbeid med rammebetingelser for våre medlemmer, samt å samle inn og spre kunnskap om konsertdrift i videste forstand.

Sammen med flere musikkorganisasjoner er Norsk Rockforbund en del av Grenser for lyd v/ Norsk musikkråd som har levert høringsvar på vegne av gruppen. Norsk Rockforbund ønsker allikevel å levere eget høringsvar for å vise at lydnivåer på konserter og hensyn til publikums og ansatte/frivilliges hørsel i mange år har stått på vår dagsorden, dessverre med påfallende liten støtte fra myndighetene.

Vi vil understreke at vi stiller oss bak høringsvaret til Grenser for lyd og støtter at våre representanter valgte å trekke seg fra arbeidsgruppen for veilederen da forslagene til grenseverdier og målemetode ble vedtatt uten at deres kritiske innspill ble tatt til etterretning. Målet med en slik veileder må være at den er enkel å forholde seg til og at det er praktisk mulig å følge den uten å ødelegge det kunstneriske uttrykket og publikums opplevelse.

Norske arrangører tar ansvar! – Et kort historisk tilbakeblikk

Norsk Rockforbund (NRF) tok høsten 2004 initiativ til kampanjen "Rock mot sus" sammen med Hørselshemmedes Landsforbund (HLF) og det ble søkt om prosjektmidler fra Sosial – og helsedirektoratet. Målet var å forebygge hørselskader ved å gjøre publikum bevisst på hva høy lyd kan gjøre med hørselen, og hvilke tiltak de kan gjøre. Håpet var at NRF og HLF fikk utnyttet det begge organisasjonene er gode på: HLFs fagkompetanse og NRFs kontakt med målgruppen og arenaene målgruppen befinner seg på. Kampanjen fikk sponset 100.000 gratis ørepropper og søkte om midler til å trykke og distribuere informasjonsmateriell, samt

utvikle kursmateriell rettet mot arrangører som skulle brukes som en integrert del av NRFs allerede godt utviklede kurs- og seminarvirksomhet.

Kampanjen fikk dessverre ingen prosjektmidler fra Sosial- og helsedirektoratet for 2005, men beskjed om å søke igjen for 2006. Noen av øreproppene kampanjen ble sponset med, ble imidlertid delt ut likevel da Rikskonsertene på forsommeren 2005 inviterte 4000 skoleelever til skolekonsert med Gåte på Folkemuseet. *Festivalvettreglene* som ble lansert sommeren 2005 og som fortsatt distribueres til festivalene hvert år, setter også fokus på hørsel (www.festivalvettreglene.no).

Mens det i Sverige på dette tidspunktet hadde blitt delt ut en million ørepropper over fem år, ble det første prosjektet i Norge skrinlagt og nærmere 100.000 ørepropper liggende på lager. Inntil videre trodde man, men en ny søknad møtte nytt avslag. I 18 måneder stanget Rock mot sus mot byråkratiet. Et prosjekttilskudd på en halv million kroner fordelt på to år var dessverre i minste laget for å finansiere Rock mot Sus. Konsertarrangørene skulle selv dele ut både informasjonsmateriell og ørepropper til publikum. Helsemyndighetene fikk servert en komplett hørselskampanje som de to år på rad valgte å avslå. Først var begrunnelsen for lite penger, andre gangen ble avslaget forklart med at hørselsskader som følge av for høy musikk er selvforskyldt, og dermed ikke noe Staten kan gi midler til (!).

Norsk Rockforbund hadde ikke da, og har heller ikke nå, forståelse for verken avslaget eller argumentasjonen. Hva med informasjonskampanjer om bruk av kondom for å hindre seksuelt overførbare sykdommer? Eller holdningsarbeid innenfor idretten om bruk av hjelm? Selv om prosjektet Rock mot sus ble lagt på is, fortsatte Norsk Rockforbund å sette fokus på hørsel. Noen eksempler:

- Med ytterligere sponsorkroner ble de 100.000 øreproppene sammen med en spesialdesignet dispenser, sendt ut til NRFs medlemmer våren 2006.
- Gode rabattavtaler gjør at arrangørene kan tilby publikum gratis ørepropper.
- En rekke kurs og seminarer, blant annet et åpent seminar og paneldebatt på musikkbransjekonferansen by:Larm i februar 2008
- Aktiv partner da Grenser for lyd lanserte kampanjen plugin-turnon (www.plugin-turnon.com) i forbindelse med by:Larm 2009.
- Foredrag om plugin-turnon kampanjen på musikkbransjefestivalen SPOT i Århus i mai 2009
- I mai 2010 bidrar Norsk Rockforbund til å lansere kampanjen i Danmark (på SPOT 2010)

Stor skuffelse

Norsk Rockforbund er skuffet over myndighetenes tidligere mangel på interesse og støtte til tiltak, og at forslaget til veileder som nå er på høring i så liten grad setter fokus på all den gledene musikk og konserter gir publikum og arrangører hvert år. I stedet for å fokusere på

gjennomførbare tiltak og tilpasninger slik at alle, både publikum og omgivelser, kan ha en god konsertopplevelse, fokuseres det nærmest entydig på hvor skadelig forsterket lyd er, som igjen løses ved å foreslå grenseverdier som er lavere enn selv Folkehelsas normer for støy.

En sterk og evig tro på at konserter skaper mange gode opplevelser for tusenvis av mennesker hvert år gjør at Norsk Rockforbund fortsatt tar aktivt ansvar for å opplyse publikum om å ta vare på hørselen sin, bruke ørepropper hvis man synes det er for høyt eller ta pause fra musikken. Vi veileder konsertarrangører i Arbeidsmiljøloven og bruk av hørselvern på arbeidsplassen. Vi støtter Norsk musikkråd og Musikkutstysrordningen i deres arbeid med akustiske tiltak i konsert- og øvingslokaler.

Norsk Rockforbund håper veilederen vil bli mer brukervennlig enn det forslaget som foreligger nå, og at myndighetene i fremtiden vil bidra til positive kampanjer for å fremme gode konsertopplevelser – med det lydnivået som passer det kulturelle uttrykket best.

I forhold til Helsedirektoratets konkrete spørsmål viser vi til hørings svar fra Grenser for lyd.

Med vennlig hilsen
Norsk Rockforbund

Line Endresen
Daglig leder